

SMJERNICE ZA DJECU I MLADE : Šta kada te pozovu u tužilaštvo ?

Svjedočenje izaziva nelagodu i zabrinutost kod velikog broja djece i mladih, ali i odraslih osoba. Dijete može biti pozvano kao svjedok ili kao žrtva događaja. Često je dijete i jedini svjedok događaja, što većini djece može stvoriti pritisak i uznemirenost. Većina djece tada ima osjećaj da je sva odgovornost na njima i da će ono što oni kažu uticati na odluku i ishod postupka.

Ponekad u situacijama roditeljskih svađa i nasilja u porodici djeca se mogu osjećati da će svojim svjedočenjem povrijediti jednog od roditelja i stati na stranu drugog, a obično samo žele da ti sukobi prestanu.

Šta znači biti svjedok?

Većina djece i mladih brine i razmišlja o tome kako će izgledati njihovo svjedočenje, kakva pitanja će ih pitati, da li će nekoga naljutiti....

Proces svjedočenja počinje tako što roditelji dobiju poziv na kojem piše da dijete mora doći u tužilaštvo kao svjedok.

Svjedok je osoba koja zna nešto važno o nekom događaju i bez njega bi bilo teško saznati istinu o nekom događaju.

Važno je da znaš da svjedok može biti bilo ko od nas ako zna nešto o događaju koji se istražuje i da svjedok nije uradio ništa loše, već pomaže da se istina sazna. Tužilac, koji upravlja i vodi postupak, ima zadatak saslušati sve svjedoke koji imaju neku informaciju o događaju, a zatim donosi odluku ili informacije dostavlja sudu koji donosi presudu.

Jedino je važno da ispričaš šta se dogodilo, koliko se sjećaš o događaju i da govoriš samo istinu. Djeca nisu odgovorna za ishod sudskog procesa i odluku.

U tužilaštvu ćeš razgovarati sa tužiocem ili sa nekom drugom osobom koja radi u tužilaštvu. Djeca u tužilaštvu svjedoče i govore o događaju i to se snima. Cilj ovog snimanja je da zaštiti tebe i spriječiti tvoj susret s počiniocem, a istovremeno osigura da svi koji su uključeni u postupak čuju šta ti znaš o događaju koji ispituju. Moraš znati da taj snimak neće gledati nitko osim osoba uključenih u postupak i on će se koristiti samo za potrebe istrage i suđenja. Sa tobom će razgovarati stručna osoba koja će pitanja tužioca, a kasnije možda i sudije i advokata, prilagoditi tebi i pomoći ti da shvatiš šta se od tebe traži. Ta osoba je povezana i razgovara sa tužiocem putem posebne tehničke opreme.

Kako ublažiti tremu i zabrinutost?

- Važno je da svjedok uvijek govori istinu.
- Tužilac želi da ispričaš svojim riječima šta se dogodilo, šta si doživio ili šta si vidio/la i čulo/la. Nitko ti ne bi trebao govoriti što ćeš reći, pa čak niti roditelji. Možeš koristiti sve riječi koje ti smatraš prihvatljivima, ako će ti one pomoći da opišeš ono što znaš o događaju o kojem moraš govoriti.

- Nemoj brinuti da se nečega nećeš sjetiti, da nećeš razumjeti neko pitanje ili da nećeš znati odgovor na neko pitanje. Pažljivo slušaj pitanja i slobodno zatraži da ti ponove pitanje ili objasne ono što ne razumiješ.
- Ne trebaš žuriti sa odgovorima, polako razmisli i pokušaj se sjetiti.
- Ako nisi siguran/a ili se ne sjećaš nekog detalja slobodno to tako i reci. U redu je ne sjećati se svih informacija i reći „Ne znam“, „Ne sjećam se“ ili „Nisam siguran/a“.

Još nekoliko korisnih informacija:

- Na ulazu u zgradu tužilaštva imaju detektori za metalne predmete, te je poželjno da takve predmete ostaviš kod kuće. Radnici u uniformama koji obezbjeđuju zgradu će ti vjerojatno pregledati torbu i stvari koje imaš sa sobom. Ljudi koji rade u tužilaštvu žele da se svi osjećaju sigurno i zaštićeno i zato su potrebne takve provjere za sve koji ulaze u zgradu.
- Obuci se pristojno i udobno. Možeš obući svoju najdražu odjeću u kojoj se osjećaš sigurno i lijepo. Iskoristi i najmanju sitnicu koja ti može pomoći da se osjećaš što sigurnije i opuštenije tako da možeš ponijeti neku igru, predmet ili igračku koju voliš kao zanimaciju dok čekaš.
- U tužilaštvu ćeš možda provesti i nekoliko sati.
- Pitaj roditelje sve što te zanima u vezi odlaska u tužilaštvo i kaži im ako te nešto brine ili boli.
- Nakon odlaska iz tužilaštva slobodno razgovaraj sa roditeljima o tome kako ti je bilo, šta ti je bilo teško, šta ti je pomagalo i šta ti se dopalo.
- Svjedočiti i ispričati istinu o teškim događajima je hrabro i velika stvar.
- Bez obzira na konačnu odluku, ti si učinio najbolje što si znao i mogao i od svega je najvažnije da budeš ponosan na sebe.

Pripremio: stručni savjetnik-psiholog

**Stručnog savjetnika – psihologa možete kontaktirati putem telefona:
066/767-758**